

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 14.9.2016
COM(2016) 581 final

**SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉ
CENTRÁLNÍ BANCE, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU
VÝBORU, VÝBORU REGIONŮ A EVROPSKÉ INVESTIČNÍ BANCE**

**Posílení evropských investic ve prospěch zaměstnanosti a růstu:
na cestě k druhé fázi Evropského fondu pro strategické investice
a novému evropskému plánu vnějších investic**

Na podporu zaměstnanosti a růstu v Evropě i ve světě jsou nutné inteligentní a udržitelné investice.

Komise od listopadu 2014 uvolnila značný objem finančních zdrojů EU, přičemž zvolila inovativní postup, který maximalizuje dopad veřejných prostředků a aktivuje soukromé investice. Jádrem politické činnosti aktivit Komise tvoří udržitelné investice, zejména do infrastruktury a malých a středních podniků, a to prostřednictvím účinnějšího využívání omezených zdrojů rozpočtu EU spolu s opatřeními na zlepšení celkového podnikatelského prostředí.

Komise i nadále propaguje nové způsoby, jak maximálně využít každého eura z veřejných zdrojů, mobilizovat soukromý sektor a dosáhnout hmatatelných výsledků v reálné ekonomice.

Tento přístup již v EU přinesl povzbudivý pokrok. Z toho důvodu je třeba posílit a rozšířit Evropský fond pro strategické investice (EFSI), který je jádrem investičního plánu pro Evropu, a to jak z hlediska jeho trvání, tak pokud jde o finanční kapacitu.

Tento nový přístup bude užitečný při řešení mnohonásobných výzev i mimo EU, a to jak v jejím sousedství, tak v Africe. S ohledem na tyto skutečnosti a s cílem podpořit udržitelný rozvoj, vznik pracovních míst a růst v partnerských zemích a rovněž řešit hlavní příčiny migrace, předkládá dnes Komise ambiciózní evropský plán vnějších investic.

I. Investiční plán pro Evropu – EFSI 2.0

Investiční plán pro Evropu se ukázal jako užitečný nástroj, který přinesl konkrétní výsledky a podpořil udržitelný růst nízké úrovně investic v Evropě po finanční krizi. Způsob, jakým jsou strukturovány záruky, zajišťuje optimální využívání a přínos omezených veřejných zdrojů s cílem dosáhnout hmatatelných výsledků v oblasti pracovních míst a růstu. Skupina Evropské investiční banky (EIB) – strategický partner Komise v investičním plánu pro Evropu – uvolnila za méně než jeden rok prostřednictvím EFSI téměř 116 miliard EUR ve 26 členských státech. Ve stejném období využilo EFSI více než 200 000 malých a středních podniků¹. Od Finska po Řecko či Irsko po Chorvatsko, od nejmodernějších průmyslových projektů po revitalizaci zemědělsko-potravinářského průmyslu malými a středními podniky a společnostmi se střední tržní kapitalizací v Evropě, od větrných farem po nové zdravotnické technologie přináší EFSI díky podpoře inovativních projektů vedoucích k novým pracovním místům a růstu v místních komunitách skutečnou změnu. V tomto ohledu má EFSI také zásadní význam při řešení nezaměstnanosti mladých lidí².

Evropská rada dne 28. června 2016 dospěla k závěru, že „[i]nvestiční plán pro Evropu, zejména Evropský fond pro strategické investice (EFSI), již přinesl konkrétní

¹ Viz sdělení Komise ze dne 1. června 2016 „Obnova investic v Evropě – Zhodnocení investičního plánu pro Evropu“, COM(2016) 359 final.

² Nařízení o EFSI stanoví tři hodnocení: hodnocení Komise je zveřejněno spolu s návrhem EFSI 2.0 a hodnocení EIB je momentálně naplánováno na říjen. Nezávislé hodnocení, které bylo zadáno externím odborníkům, bude k dispozici v listopadu.

výsledky a představuje významné opatření, jež pomáhá aktivovat soukromé investice a zároveň inteligentně využít vzácné rozpočtové zdroje. Komise má v úmyslu předložit v brzké době návrhy týkající se budoucnosti EFSI, jimiž by se Evropský parlament a Rada měly naléhavě zabývat.“³ Dnes přijatý návrh dokládá, že Komise tyto priority dodržela.

Komise je odhodlána EFSI zdvojnásobit, ať už se jedná o dobu jeho trvání či o jeho finanční kapacitu. EFSI byl původně zřízen na dobu tří let s cílem mobilizovat alespoň 315 miliard EUR na strategické investice. Vzhledem k jeho úspěchu se Komise rozhodla předložit pozměňující nařízení, kterým se prodlouží doba fungování EFSI a zvýší jeho kapacita. Tím by se mělo rovněž zabránit jakémukoli případnému přerušení financování a navrhovatelé budou mít jistotu, že stále mohou připravovat projekty a předkládat je i po uplynutí prvotního investičního období. Dnes navrhované zákonné prodloužení se vztahuje na období stávajícího víceletého finančního rámce a mělo by do roku 2020 stimulovat investice v celkové výši nejméně půl bilionu EUR. V zájmu dalšího posílení kapacity EFSI a splnění závazku zdvojnásobit investiční cíl vyzývá Komise členské státy, aby se svým příspěvkem zabývaly prioritně. Co se týče období po roce 2020, hodlá Komise předložit potřebné návrhy, které zajistí pokračování strategických investic na udržitelné úrovni.

Dnešní návrh obsahuje tyto hlavní prvky:

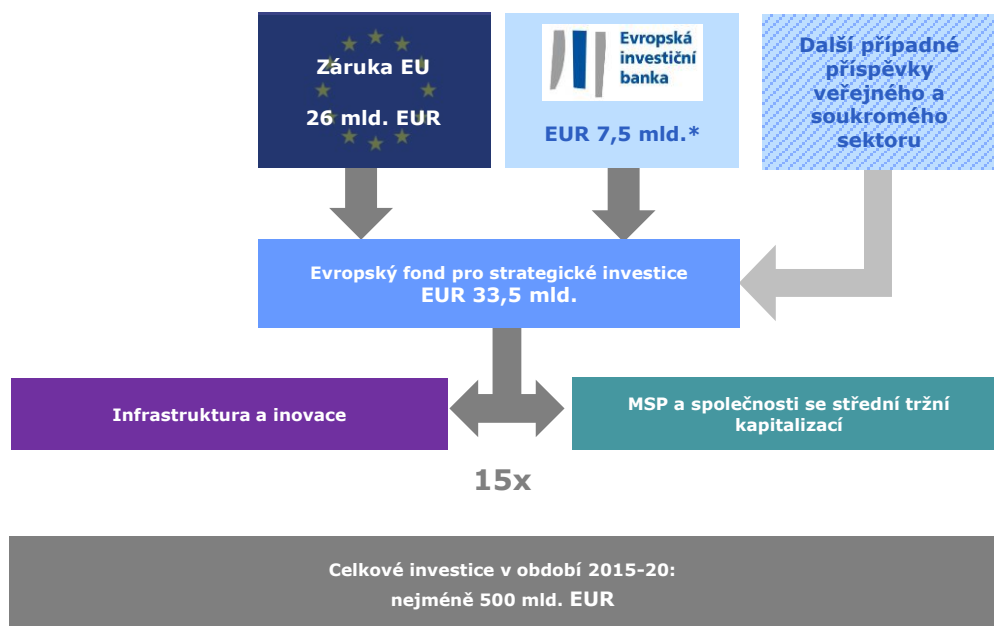
EFSI 2.0 – prodloužená doba trvání, zvýšená kapacita a posílená adicionalita (první pilíř):

Kromě prodloužení doby trvání a zvýšení kapacity má dnešní legislativní návrh rovněž posílit adicionalitu, zaměřit se na případy selhání trhů a nepříznivé investiční podmínky s cílem zajistit větší míru zapojení soukromého sektoru. V zájmu maximalizace dopadu iniciativy by se EFSI měl kromě navyšování objemu investic nadále zaměřovat zejména na kvalitu investičních projektů (tedy projektů přinášejících vyšší produktivitu a konkurenceschopnost). S ohledem na jejich význam pro jednotný trh byly jako projekty přinášející adicionalitu zvláště určeny projekty přeshraniční infrastruktury, včetně souvisejících služeb. EFSI se navíc v budoucnu ještě více zaměří na udržitelné investice napříč odvětvími s cílem dále plnit závazky Pařížské dohody o změně klimatu (COP21) a přispět k přechodu na oběhové a nízkouhlíkové hospodářství účinně využívající zdroje⁴ v souladu s Agendou pro udržitelný rozvoj 2030 a cíli udržitelného rozvoje. Dále je navrhováno přesměrovat větší část financování k malým a středním podnikům s ohledem na skutečnost, že tržní absorpce byla rychlá zejména v rámci nástroje pro malé a střední podniky, kde má EFSI nad očekávání dobré výsledky. Kromě toho byl navržen soubor nových finančních nástrojů, který spojuje zdroje z programu pro zaměstnanost a sociální

³ EUCO 26/16.

⁴ Pokud jde o projekty v oblasti dopravy a energetiky, Komise navrhuje zaměřit EFSI ještě více na politické priority EU stanovené v Nástroji pro propojení Evropy a pokynech pro transevropskou dopravní síť TEN-T. Komise si kromě toho uvědomuje, že pro propojení s EFSI má velký význam využívání části rozpočtu EU ve formě grantů, například rozpočtu Nástroje pro propojení Evropy. Kombinované využívání grantů a EFSI pomůže projektům k ekonomické a finanční životaschopnosti, a posílí tak přidanou hodnotu výdajů Unie přilákáním dalších zdrojů od soukromých investorů.

inovace (EaSI) a EFSI, s cílem posílit podporu sociálního podnikání a mikrofinancování⁵.

*Čeká se na konečné schválení

Významným cílem EFSI 2.0 je zlepšit geografické pokrytí EFSI a posílit jeho zavádění v méně rozvinutých a přechodových regionech. V tomto ohledu je klíčovým prvkem kombinace EFSI s ostatními zdroji financování ze strany Unie, včetně evropských strukturálních a investičních fondů (ESI fondů)⁶. V zájmu usnadnění této kombinace Komise dnes přijala návrh na zjednodušení nařízení o společných ustanoveních. Kromě toho bude na regionální i místní úrovni posíleno Evropské centrum pro investiční poradenství, aby se mohlo aktivně podílet na odvětvové a zeměpisné diverzifikaci EFSI.

Dále byl předložen návrh na zvýšení transparentnosti při rozhodování o investicích a v postupech řízení. Investiční výbor bude muset podrobněji vysvětlovat svá rozhodnutí, která musí být zveřejněna, a důvody, proč se domnívá, že by určitá operace měla těžit ze záruky EU, zejména pokud jde o adicionalitu. Kromě toho bude po podepsání operace v rámci záruky EU zveřejněn srovnávací přehled ukazatelů. Návrh rovněž obsahuje povinnost pro EIB a Evropský investiční fond (EIF) informovat konečné příjemce, včetně malých a středních podniků, o existenci podpory z EFSI.

⁵ V důsledku toho se očekává, že celkový objem finančních nástrojů na podporu sociálních podniků a mikrofinancování přesáhne jednu miliardu EUR oproti 193 milionům EUR původně vyčleněným v rámci třetí osy EaSI, a na úrovni konečného příjemce se očekává uvolnění téměř tří miliard EUR celkových finančních prostředků, včetně prostředků ze soukromého sektoru.

⁶ Komise v této záležitosti již zveřejnila konkrétní pokyny (http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/thefunds/fin_inst/pdf/efsi_esif_compl_en.pdf) a hodlá nadále zjednodušovat celkový rámec pro rozvoj těchto kombinací.

Posílená technická pomoc (druhý pilíř):

Technická pomoc bude zajišťována Evropským centrem pro investiční poradenství blíže praxi prostřednictvím dohod s příslušnými místními aktéry. Pro projekty, na nichž se podílí více členských států, projekty, které přispívají k dosažení cílů Pařížské dohody o změně klimatu (COP 21) a pro kombinaci EFSI s dalšími zdroji financování ze strany Unie (jako jsou evropské strukturální a investiční fondy, program Horizont 2020, Nástroj pro propojení Evropy) bude rovněž k dispozici cílenější a individualizovaná technická pomoc. Návrh o EFSI 2.0 v této souvislosti také stanoví, že centrum pro investiční poradenství by mělo aktivně přispívat k cíli odvětvové a zeměpisné diverzifikace EFSI tím, že podpoří EIB v úsilí iniciovat nové projekty přímo na místě, bude-li to třeba.

Komise v této souvislosti prověří možnost určit ve svých zastoupeních v členských státech zvláštní vyslance pro evropské investice, kteří by pracovali v jednom týmu pro investiční politiku s příslušnými útvary Komise.

Odstranění překážek investic a další prohloubení jednotného trhu (třetí pilíř):

Při podpoře udržitelných investic je důležitým prvkem celkové podnikatelské prostředí. Usilovat o jeho zdokonalení by měly zčásti členské státy, jiné otázky lze účinně vyřešit **na evropské úrovni**. Coby součást úsilí o zlepšení investičního prostředí v Evropě Komise již předložila konkrétní iniciativy, jejichž cílem je podpořit investice a usnadnit financování reálné ekonomiky. Patří mezi ně například snížení kapitálových požadavků pro společnosti provozující pojišťovací a zajišťovací činnosti, pokud jde o investice do infrastruktury, a přijetí praktických pokynů pro uplatňování pravidel státní podpory v rámci veřejného financování infrastruktury. Kromě toho existují strategie pro energetickou unii, unii kapitálových trhů, jednotného trhu a jednotného digitálního trhu, dále balíček opatření pro oběhové hospodářství a mezinárodní obchodní dohody a dohody o investicích – ty všechny obsahují specifická opatření směřující k odstranění překážek, podpoře inovací a dalšímu zlepšení investičního prostředí, pokud budou provedeny v plném rozsahu. Energetická unie například přispěje ke zvýšení jistoty ex-ante v oblasti účetnictví veřejného sektoru pro určitá odvětví, jako je například energetická účinnost. Eurostat dále vypracoval a objasnil příslušná pravidla pro účetnictví veřejného sektoru (ESA 2010), zejména v oblasti partnerství veřejného a soukromého sektoru (PPP). Dne 29. září 2016 bude budou zveřejněny pokyny ke statistickému zpracování PPP, které byly vypracovány ve spolupráci s EIB a jsou určeny především zainteresovaným stranám soukromého sektoru. Po zveřejnění bude následovat informační kampaň. Kromě toho, jak již byl zdůrazněno ve sdělení z 1. června, Eurostat podrobně monitoruje dopad pravidel pro účetnictví veřejného sektoru na vznik PPP v různých odvětvích a bude-li to třeba, podnikne příslušné kroky.

Unie kapitálových trhů⁷ pomůže odstranit finanční překážky bránící investicím. Za tímto účelem se uvažuje o dalších změnách směrnice Solventnost II, které by se týkaly investic pojistitelů do infrastrukturních společností, a o změnách regulačního rámce pro rizikový kapitál. Komise rovněž coby součást nadcházející revize právních předpisů v oblasti bankovníctví, které budou přijaty před koncem roku, navrhne

⁷ Viz dnes přijaté sdělení „Unie kapitálových trhů – urychlení reformy“, COM(2016) 601.

snížení kapitálových požadavků platných pro banky, jež investují do aktiv infrastruktury. Pro uvolnění úplného potenciálu investic v Evropě je rovněž zásadní dále posílit jednotný trh se zbožím a službami. Strategie pro jednotný trh pomůže vytvořit nové obchodní příležitosti a odstranit stávající regulační a administrativní překážky, zejména pro poskytovatele služeb, kteří chtějí expandovat do dalších evropských zemí. V současné době se pracuje na konkrétních návrzích souvisejících s prosazováním pravidel jednotného trhu a opatřeních v oblasti služeb pro podniky, restrukturalizace a platební neschopnosti podniků a vytvoření jednoduchého a moderního systému DPH odolného vůči podvodům. Strategie pro jednotný digitální trh posílí regulační jistotu v digitálním odvětví. Komise zkoumá podobu jednotného rámce EU pro povolování, který by přímo platil pro velké projekty s přeshraničním rozměrem nebo velké investiční platformy, které zahrnují spolufinancování členských států.

Členské státy by měly zintenzivnit úsilí při provádění nezbytných reforem zaměřených na odstranění překážek pro investice, které byly zjištěny v rámci evropského semestru. To se týká zejména oblastí jako je platební neschopnost, zadávání veřejných zakázek, soudní systémy a efektivita veřejné správy nebo odvětvové předpisy. Tyto reformy uvedené v doporučeních pro jednotlivé země představují nezbytnou podmínku pro udržení a zvýšení úrovně investic v členských státech, zároveň však zohledňují specifika jednotlivých zemí. Doporučení pro reformy v oblasti investic budou projednávána na podzim v různých složeních Rady. S ohledem na tyto skutečnosti a v rámci přípravy na evropský semestr 2017 Komise rovněž zaktualizuje posouzení problémů investičních prostředí v jednotlivých členských státech. Tato posouzení budou opět zveřejněna spolu s roční analýzou růstu.

II. Evropský plán vnějších investic

Investice jsou rovněž klíčovým faktorem při transformaci rozvojové politiky a pomoci, jelikož přispívají k dosahování cílů udržitelného rozvoje a řešení řady problémů, s nimiž se potýkají země v sousedství EU i v Africe. Inteligentní a udržitelné investice mohou hrát zásadní roli, neboť podporují růst a vytváření nových pracovních míst v rozvojových zemích a přinášejí větší stabilitu a lepší podmínky přímo v nestabilních zemích zasažených konfliktem.

Dne 28. června 2016 schválila Evropská rada návrh Komise týkající se nového rámce pro partnerství se třetími zeměmi⁸. Rámec vychází z předpokladu, že řešení problémů migrace vyžaduje společné úsilí, které je plně zakotveno v celkových vztazích EU s partnerskými zeměmi a podpořeno příslušnými nástroji a politikami EU. V zájmu řešení migračních toků vznikají dohody s partnerskými zeměmi, které mají směřovat ke splnění krátkodobých cílů, jako je záchrana životů na moři, zvýšení míry návratů a umožnit migrantům a uprchlíkům zůstat blízko svého domova.

Pro vyřešení hlavních příčin migrace a na podporu partnerských zemí, které řeší její důsledky, jak v Africe, tak v sousedství EU, je třeba nalézt nový přístup spočívající ve financování investic a odstraňování překážek pro soukromé investice. V roce 2015 opustilo místo svého původu více než 60 milionů osob, které se vydaly za lepším

⁸ EUCO 26/16.

životem, ať už kvůli konfliktům a válkám nebo omezeným hospodářským příležitostem ve svém domově. Přibližně 40 % všech těchto vysídlených osob z celého světa našlo útočiště v zemích severní Afriky a Blízkého východu a dalších 30 % v subsaharské Africe. Kombinace velkého počtu vysídlených osob a špatných hospodářských vyhlídek představuje společnou výzvu pro Unii a její partnerské země.

Vnější politiky Unie, zejména její rozvojová politika a politika sousedství, usilují o prosazování hodnot a zájmů Unie, a to i prostřednictvím podpory prosperity. Hospodářský růst je nezbytným předpokladem udržitelného rozvoje, avšak jeho úroveň v rozvojových zemích je nyní nejnižší od roku 2003. K prohloubení nestability a zhoršení konfliktů v Africe a v sousedství EU přispěla světová hospodářská krize, která přinesla celkově vyšší zadluženost. Podniky se musí vypořádat se zamrznutím úvěrového trhu, a mají tudíž omezenější přístup k financování investic, které naléhavě potřebují. Neudržitelné využívání přírodních zdrojů často připravuje rozvojové země o potenciální zdroje hospodářského růstu.

Co se týče přímých zahraničních investic proudících do rozvojových zemí, pouze 6 % z nich směřuje do nestabilních zemí⁹, což snižuje objem investice na obyvatele na úroveň téměř pětkrát nižší než v jiných rozvojových zemích. Stejně tak jsou náklady na založení podniků v nestabilních zemích téměř třikrát vyšší než ve stabilních. I přes neustálý populační růst zpomalil hospodářský růst v Africe na dlouhodobě nejnižší úroveň. V kombinaci se závažnými bezpečnostními problémy tento trend zhoršuje chudobu, brání udržitelnému rozvoji a vede k ekonomickým a sociálním podmínkám, které jsou často hlavními příčinami migrace.

Větší důraz na investice je rovněž klíčovým prvkem Agendy OSN pro udržitelný rozvoj 2030, jejích cílů udržitelného rozvoje¹⁰ a akčního programu financování rozvoje z Addis Abeby. Ačkoli oficiální rozvojová pomoc má pro nejchudší a nejméně stabilní země stále zásadní význam pro jejich boj s chudobou a snahu o udržitelný rozvoj, získávají jiné způsoby financování našich partnerských zemí, včetně investic, obchodu, mobilizace domácích zdrojů a řádné správy věcí veřejných, mnohem větší váhu. Z ekonomického hlediska je třeba zaujmout nový přístup, který přiláká zejména investice soukromého sektoru a vygeneruje investice o objemu potřebném k řešení hospodářských, sociálních a environmentálních problémů. Závazky z Addis Abeby přijaté mezinárodním společenstvím¹¹, včetně Unie a jejích členských států, mají podporovat inkluzivní hospodářskou prosperitu, která zlepší kvalitu života obyvatel a zajistí ochranu životního prostředí. Podpora dostupného a stabilního přístupu k financování je coby součást tohoto procesu zásadní¹².

Tento nový cílený přístup přispěje k udržitelnému rozvoji v partnerských zemích, které se poté v budoucnu stanou trhy růstu. Kromě toho přinese prostřednictvím obchodu a investic příležitosti soukromým podnikům, včetně

⁹ Podle zprávy OECD z roku 2015 s názvem „States of Fragility“ (Nestabilní státy) činil v roce 2012 tento objem 38,7 miliardy USD.

¹⁰ <http://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/>

¹¹ Akční program financování rozvoje z Addis Abeby.

¹² Tento proces obnáší mobilizaci domácích zdrojů, oficiální rozvojovou pomoc a mobilizaci investic v regulačních rámcích, které stanoví vhodné pobídky.

evropských, a tudíž podpoří evropskou ekonomickou diplomacii a přispěje k hospodářskému růstu v Evropě. Dále podpoří provádění nového rámce pro partnerství, který EU navrhla partnerským zemím.

V zájmu dosažení těchto cílů, které jsou zcela v souladu s globální strategií EU pro zahraniční a bezpečnostní politiku¹³ a revidovanou evropskou politikou sousedství¹⁴, **Komise poprvé předkládá ambiciózní plán, který se v prvotní fázi vztahuje na Afriku a sousedství EU.** Tento plán je také významným příspěvkem, který EU představí svým partnerům na nadcházejícím Valném shromáždění Organizace spojených národů v New Yorku, kde se diskuse bude zaměřovat zejména na sdílení globální odpovědnosti za řešení dlouhodobého vývoje v oblasti migrace.

Balíček evropského plánu vnějších investic

Balíček evropského plánu vnějších investic, který dnes přijala Komise, tvoří tyto prvky:

1. Návrh nařízení o Evropském fondu pro udržitelný rozvoj (EFSD) a o zřízení záruky EFSD a záručního fondu EFSD;
2. Zpráva Komise o přezkumu uplatňování rozhodnutí č. 466/2014/EU v polovině období, pokud jde o záruku EU za případné ztráty Evropské investiční banky z finančních operací na podporu investičních projektů mimo Unii;
3. Návrh rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady o poskytnutí záruky EU za případné ztráty Evropské investiční banky z finančních operací na podporu investičních projektů mimo Unii, předložený Komisí;
4. Zpráva Komise Parlamentu a Radě o vnější činnosti EIB v roce 2015 uskutečněné v rámci rozpočtové záruky EU;
5. Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení Rady č. 480/2009, kterým se zřizuje Záruční fond pro vnější vztahy;
6. Návrh rozhodnutí Komise o jednotlivých opatřeních pro „vytvoření africké investiční platformy“ a o zrušení rozhodnutí C(2015) 5210;
7. Návrh rozhodnutí Komise o „investiční platformě sousedství“, kterým se mění rozhodnutí Komise C(2016) 3436 o investičním nástroji sousedství v rámci evropského nástroje sousedství; a
8. Návrh rozhodnutí Komise o jednotlivých opatřeních pro příspěvky do záručního fondu EFSD, které mají být financovány z 11. Evropského

¹³ K dispozici na: http://europa.eu/globalstrategy/sites/globalstrategy/files/eugs_review_web.pdf

¹⁴ Společné sdělení „Přezkum evropské politiky sousedství“, ze dne 18. listopadu 2015, JOIN(2015) 50 final.

rozvojového fondu.

Hlavní prvky evropského plánu vnějších investic

Evropský plán vnějších investic (EEIP) zajišťuje soudržný evropský přístup k investicím mimo EU kombinací stávajících nástrojů se třemi významnými inovativními prvky. Zaprvé v jednom soudržném plánu kombinuje různá opatření na podporu lepšího podnikatelského a celkového politického prostředí v partnerských zemích, co se týče přístupu k financování a rozvoje ekonomicky životaschopných projektů. Zadruhé vytváří jednotné kontaktní místo pro žádosti o financování investic, což zajišťuje efektivitu a využívání veřejných finančních institucí a soukromého sektoru. Zatřetí se prostřednictvím nového mechanismu záruk zabývá specifickou potřebou soukromých investic v oblastech s vyšším rizikem.

EEIP představuje nový přístup ke způsobu, jakým Unie podporuje udržitelný rozvoj. Plán určuje, připravuje a zajišťuje podporu investičním projektům v zemích mimo Evropu. Plán nabízí integrovaný rámec partnerství umožňujícího plnou spolupráci mezi EU, členskými státy, mezinárodními finančními institucemi, dalšími dárci, veřejnými orgány a soukromým sektorem. Díky němu by se měl zlepšit způsob využívání omezených veřejných prostředků a způsob, jakým veřejné orgány a soukromí investoři spolupracují na investičních projektech.¹⁵ Kromě toho bude při plné spolupráci s dotčenými partnerskými zeměmi podporovat reformy potřebné k boji proti korupci, zlepšení správy ekonomických záležitostí a místního podnikatelského prostředí.

Cílem tohoto plánu je podpořit investice a vytváření nových pracovních míst v Africe a sousedství EU při větší míře financování, zejména ze strany soukromého sektoru. Plán vychází ze zkušeností s EFSI a těží z odborných znalostí Komise, EIB a dalších institucí s investičními facilitami pro rozvojové země.

Plán bude fungovat spolu se stávajícími nástroji mezinárodní spolupráce a rozvoje a doplňovat je. Zejména bude doplňovat projekty připravované s partnerskými zeměmi v rámci nouzového svěrenského fondu EU pro Afriku¹⁶ a regionálního svěrenského fondu EU zřízeného v reakci na krizi v Sýrii¹⁷ s cílem dosáhnout krátkodobých cílů rámce partnerství. Bude tak činit posilováním dlouhodobějších rozvojových strategií, které by měly zajistit příležitosti v reálné

¹⁵ Jako další prostředek na podporu koordinovaného evropského přístupu k migraci, který byl zmíněn jako potřebný ve sdělení ze dne 7. června, a jako doplněk k plánu vnějších investic Komise posoudí, zda by se EU mohla případně stát akcionářem Rozvojové banky Rady Evropy.

¹⁶ C(2015) 7293 final ze dne 20. října 2015.

¹⁷ C(2014) 9615 final ze dne 10. prosince 2014.

ekonomice pro místní obyvatelstvo a opětovně začleněné migranty, a tudíž řešit hlavní příčiny migrace. Plán tak bude představovat významný nástroj pro dosažení cílů udržitelného rozvoje a využití dalších zdrojů pro rozvoj v souladu s akčním programem financování rozvoje z Addis Abeby. V sousedství EU bude podporovat hospodářský rozvoj k postupné stabilizaci a přechodu od odezvy na mimořádné události ke strukturálním opatřením. Možnost v rámci plánu směřovat investice k udržitelné a obnovitelné energii rovněž přispěje k provádění Pařížské dohody o změně klimatu.

V zájmu splnění celkového cíle podpory vytváření nových pracovních míst a udržitelného růstu byl plán rozdělen na tři části:

- i) mobilizace investic;
- ii) zintenzivnění technické pomoci; a
- iii) podpora hospodářských a strukturálních reforem zaměřených na zlepšení podnikatelského a celkového politického prostředí.

Tyto priority byly inspirovány hlavními zásadami investičního plánu pro Evropu a s ním nabytými zkušenostmi. Nezbytnou oporou dlouhodobého a udržitelného růstu jsou strukturální a institucionální reformy a zlepšení celkového podnikatelského prostředí. Bez nich by mohl být dopad investic jen krátkodobý.

Účinné zintenzivnění investic v partnerských zemích vyžaduje specifickou analýzu a individualizovaná řešení. To platí zejména pro nestabilní partnerské země zasažené konflikty, s významnou migrací do jiných zemí a oslabenými veřejnými orgány. Za tímto účelem budou v rámci plánu zřízena specifická „investiční okna“.

1. Mobilizace investic

Komise navrhuje odblokovat investiční příležitosti v partnerských zemích využitím stávajících zdrojů EU podobným způsobem jako v případě investičního plánu pro Evropu a EFSI. Těžiště plánu vnějších investic spočívá ve vytvoření nového **Evropského fondu pro udržitelný rozvoj**¹⁸. Tento fond bude složen z regionálních investičních platforem, které budou spojovat financování ze stávajících nástrojů kombinujících zdroje financování¹⁹ a záruky EFSD ze zdrojů z rozpočtu EU a 11. Evropského rozvojového fondu²⁰. Řídící struktura EFSD zajistí úzkou koordinaci s opatřeními v rámci navrhovaného rozšířeného mandátu EIB k poskytování úvěrů třetím zemím, včetně její nové iniciativy na podporu odolnosti a investiční facility AKT.

¹⁸ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o Evropském fondu pro udržitelný rozvoj (EFSD) a o zřízení záruky EFSD a záručního fondu EFSD, COM(2016) 586, předložený Komisí.

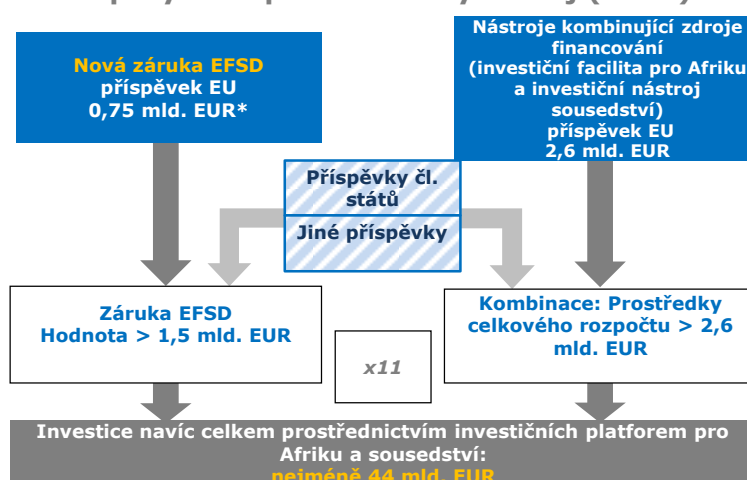
¹⁹ Pro Afriku viz rozhodnutí Komise (2015)5210 a pro sousedství viz prováděcí rozhodnutí Komise (2016)3436.

²⁰ Vnitřní dohoda mezi zástupci vlád členských států Evropské unie zasedajícími v Radě o financování pomoci Evropské unie v rámci víceletého finančního rámce na období 2014–2020 podle dohody o partnerství AKT-EU a o přidělení finanční pomoci zámořským zemím a územím, na které se vztahuje čtvrtá část Smlouvy o fungování Evropské unie (Úř. věst. L 210, 6.8.2013, s. 1).

Očekává se, že EFSD na základě příspěvku ve výši 3,35 miliardy EUR z rozpočtu EU a Evropského rozvojového fondu **vygeneruje dodatečné veřejné a soukromé investice o celkovém objemu až 44 miliard EUR**. Aby ještě více zvýšila kapacitu a efektivitu nového fondu, vyzývá Komise členské státy a další partnery, aby tento příspěvek EU dorovnali. Jestliže záruku EU pomocí níže popsané flexibility dorovnají, mohla by celková výše dodatečných investic dosáhnout výše 62 miliard EUR. Jestliže dorovnají i příspěvek do kombinace, mohla by částka dosáhnout až 88 miliard EUR.

RÁMEC NOVÉHO PARTNERSTVÍ – PLÁN VNĚJŠÍCH INVESTIC

Evropský fond pro udržitelný rozvoj (EFSD)

* Plus 0,75 mld. EUR podmíněných závazků

1.1 Jak to bude fungovat?

Spojení stávajících a zavedených nástrojů kombinujících zdroje financování s novou další zárukou pod jedním soudržným rámcem vytvoří **jednotné kontaktní místo** pro veřejné i soukromé investory. To umožní partnerům rychle nalézt nejvhodnější produkty a zajistit, aby se projekty uskutečnily, přinesly nová pracovní místa a přispěly k udržitelnému rozvoji.

Dvě první regionální investiční platformy budou určeny pro Afriku a sousedství EU (jih a východ) s možností rozšíření na další oblasti v pozdějším stadiu. Tyto nové platformy spojí stávající nástroje kombinující zdroje financování (investiční facilitu pro Afriku a investiční nástroj sousedství) s upravenými cíli a novými úkoly. Záruka EFSD přispěje k navýšení úvěru a posílení pákového efektu, což bude přínosem pro konečné příjemce i projekty. Tento nový přístup umožní sdílení rizik orientované na investice, do jehož se zúčastní další investoři a zejména soukromí aktéři. Podpoří zapojení soukromých investic, jelikož se zaměří na klíčové faktory, které mu nyní brání.

Dohody na specifických projektech bude dosahováno společně a rychle, všemi zainteresovanými stranami. Přestože africké země a země sousedství EU často čelí stejným problémům, je třeba zohlednit specifické regionální podmínky či situaci v jednotlivých odvětvích. Proto bude zásadní, aby se partnerské země do navrhování a provádění projektů plně zapojily a přijaly za ně odpovědnost. Finanční instituce, které v příslušných regionech již působí, budou vyzvány k předložení vlastních návrhů, aby mohly novou záruku využívat. Kromě toho, že EIB je jednou z hlavních prováděcích finančních institucí, bude v zájmu dalšího posílení kvality a dopadu investiční strategie také poskytovat poradenství. Pozornost bude věnována sociálně-ekonomickému odvětví, zejména infrastruktura, včetně energetiky, vody, dopravy, informačních a komunikačních technologií, životního prostředí a sociální infrastruktury, jakož i investicím do lidského kapitálu a přístupu k financování pro mikropodniky a malé a střední podniky, se zvláštním zaměřením na mladé lidi a ženy.

Strategický partner EU v oblasti investic, EIB, tuto iniciativu podpoří, a sice financováním investic způsobilých v rámci EFSD a uvolněním dalších zdrojů financování, zejména ze soukromého sektoru.

1.2 Posílený dopad

Stejně jako EFSI a některé další finanční nástroje, které byly od roku 2007 podpořeny z nástrojů EU kombinujících zdroje financování, zmobilizuje nová záruka EFSD další investice, zejména od soukromých investorů. Investice se prostřednictvím „investičních oken“ zřízených Komisí zaměří na konkrétní regiony, země nebo odvětví. Záruka bude prostřednictvím dohod o záruce provádějících investiční okna poskytnuta způsobilým partnerským stranám (finančním institucím nebo investorům ze soukromého sektoru). Tyto partnerské strany budou poté poskytovat podporu (prostřednictvím půjček, záruk, vlastního kapitálu nebo podobných produktů) vybraným portfoliím investičních projektů a zajistí, aby krytí záruky přešlo na konečné příjemce. Na základě konzervativních odhadů Komise předpokládá, že každé euro kryté zárukou aktivuje celkem více než deset eur investic.

Komise navrhuje inovativní schéma, v rámci kterého by 1,5 miliardy EUR záruky kryté z rozpočtu EU bylo zajištěno záručním fondem disponujícím 750 miliony EUR²¹ s cílem maximalizovat dopad nové záruky EFSD a dosáhnout kritického objemu potřebného ke splnění cílů v souladu se zjištěnými potřebami. Dopad nové záruky EFSD se značně zvýší, jestliže členské státy poskytnou další příspěvek ve výši 750 milionů EUR, a to ve formě **záruky na druhou ztrátu**, která by byla využita pouze v nepravděpodobném případě ztrát přesahujících 1,5 miliardy. Přispívající členské státy by nenesly žádný podmíněný závazek přesahující výši jejich záruky. Členské státy budou moci přispět i v hotovosti. Je třeba zdůraznit, že Komise při posuzování veřejných financí v rámci Paktu o stabilitě a růstu zaujme příznivé stanovisko vůči příspěvkům členských států do fondu, stejně jako tomu bylo v případě ESFI.²² Co se týče příspěvků členských států v hotovosti, měly by se tyto příspěvky v

²¹ Částka plynoucí jak z rozpočtu Unie, tak 11. Evropského rozvojového fondu. Kromě toho bude stanoven podmíněný závazek ve výši 0,75 miliardy EUR.

²² Viz sdělení Komise „Optimální využití flexibility v rámci současných pravidel paktu o stabilitě a růstu“ ze dne 13. ledna 2015, COM(2015) 12.

zásadě považovat za jednorázová opatření. Pokud nebude záruka členského státu využita, v zásadě by neměla mít dopad na schodek veřejných financí²³.

Navíc členské státy přispívající k posílení záruky EFSD by měly možnost stanovit, na jaký účel bude jejich příspěvek určen. To lze učinit na úrovni regionu nebo odvětví. Díky tomu bude možné sladit cíl maximalizace dopadu plánu vnějších investic s prioritami členských států.

1.3 Kdo bude rozhodovat?

Komisi bude nápomocna strategická rada a dvě provozní rady, každá pro jednu regionální investiční platformu. Sekretariát EFSD, který zajistí plnění všech úkolů a funkcí potřebných ke splnění cílů plánu vnějších investic, bude spravovat Komise. Strategická rada, jíž budou společně předsedat zástupci Komise a vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a která bude složena ze zástupců členských států a EIB, bude poskytovat strategické pokyny a pomáhat Komisi při stanovování celkových investičních cílů, pokud jde o využívání záruky EFSD, při zajištění koordinace a soudržnosti mezi regionálními investičními platformami a mandátem k poskytování úvěrů třetím zemím, iniciativou na podporu odolnosti a investiční facilitou AKT, které jsou spravovány EIB. EIB se bude aktivně podílet prostřednictvím poradenství poskytovaného Komisi ohledně provozního řízení záruky.

Bude zajištěno řádné technické posouzení a hloubková analýza jednotlivých projektů, jakož i jejich urychlená realizace. V zájmu zajištění důvěryhodnosti vůči soukromému sektoru a před schválením investičních návrhů Komise posoudí způsobilé zainteresované partnerské strany možnost bankovního financování a rizikovost projektů, které následně ověří ještě nezávislí odborníci. Podrobné praktické aspekty provádění záruky budou rozhodnuty pro každé investiční okno zvlášť.

2. Posílení technické pomoci partnerským zemím

Mobilizace většího objemu investic vyžaduje přípravu finančně životaschopných, atraktivních a propracovaných projektů. V souvislosti s plánem vnějších investic uvolnila Komise významné zdroje určené na technickou pomoc s cílem partnerským zemím pomoci přilákat investice vypracováním větších počtu financovatelných projektů a zajistit jejich viditelnost v rámci mezinárodní komunity investorů. Komise bude vycházet z vlastních zkušeností EU získaných v rámci investičního plánu pro Evropu, zejména pokud jde o zajištění fungování centra pro investiční poradenství a Evropského portálu investičních projektů.

Technická pomoc se zaměří na lepší přípravu a propagaci projektů s cílem přilákat více investic pomocí finančního krytí technické pomoci vypracovaného v rámci

²³ Příspěvky v hotovosti by se při posuzování nezbytné fiskální korekce v rámci Paktu o stabilitě a růstu v zásadě měly považovat za jednorázová opatření, která nemají vliv na základní fiskální situaci. Pokud nebude záruka jednotlivého státu využita, neměla by mít v zásadě dopad na schodek veřejných financí, jelikož nevyžaduje vyplácení v hotovosti předem, a ani by neměla mít dopad na míru veřejného zadlužení. Posouzení způsobu, jakým by daná záruka ovlivnila schodek nebo dluh určitého členského státu, by měl v praxi provést příslušný statistický úřad.

regionálních investičních platform EFSD. Zaměření stávající technické pomoci v partnerských zemích určené pro rozvoj soukromého sektoru pomocí zvláštních tematických, vnitrostátních a regionálních programů EU bude upraveno tak, aby přispívalo k plnění celkových cílů plánu vnějších investic, a zejména aby přilákalo udržitelné investice.

Viditelnost a dostupnost příležitostí EU k financování jakož i technická podpora by byly zajišťovány pomocí internetového portálu projektů.

Komise kromě toho povede strukturovaný dialog s cílem porozumět potřebám a omezením místního soukromého sektoru a stimulovat potenciál evropského soukromého sektoru tak, aby investoval do podniků v partnerských zemích a spolupracoval s nimi. Komise kromě toho v koordinaci s členskými státy usnadní a podpoří inkluzivní dialogy veřejného a soukromého sektoru v partnerských zemích s cílem zjistit, jaké jsou hlavní problémy a možnosti. Komise dále zajistí pro zástupce soukromého sektoru, včetně obchodních komor, sociálních partnerů a organizací zastupujících mikropodniky a malé a střední podniky a ženy podnikatelky, cílené budování kapacit.

3. Zlepšení správy ekonomických záležitostí, celkového politického a podnikatelského prostředí a zapojení soukromého sektoru

Cílem plánu je též zlepšit podnikatelské prostředí v partnerských zemích. Toho by mělo být dosaženo posílením ekonomického a sociálního politického dialogu mezi EU a partnerskými zeměmi v zájmu vypracování účinnějších právních rámců, politik a institucí na podporu hospodářské stability, udržitelných investic a růstu podporujícího začlenění. Odborná příprava prostřednictvím kurzů zaměřených na praktickou politiku, praktických školení, twinningových projektů a seminářů posílí kapacity úředníků analyzovat hospodářský vývoj a formulovat a provádět účinné politiky. Budou posíleny politické a strategické dialogy s partnerskými zeměmi s cílem podpořit udržitelný růst podporující začlenění, dodržování lidských práv, boj proti korupci, organizované trestné činnosti a nezákonným finančním tokům a s cílem zlepšit obchodní vztahy s partnery EU. Tyto dialogy, které budou probíhat při těsné koordinaci s partnerskými institucemi v daných zemích, přispějí ke zlepšování právní úpravy a rozvoji trhů v partnerských zemích, zlepší pracovní příležitosti a podpoří rozvoj místního soukromého sektoru.

Lepší podnikatelské prostředí a investiční klima v partnerských zemích přinese užitek jak místnímu soukromému sektoru, tak podnikům z EU, které by v těchto zemích chtěly investovat. Vznikne více pracovních míst a budou posíleny hospodářské vazby mezi partnerskými zeměmi a EU, což bude prospěšné pro všechny strany. Plán vnějších investic tak doplňuje investiční plán pro Evropu.

V rámci svého závazku k udržitelnému rozvoji EU maximálně využije stávajících iniciativ, které jsou součástí diplomatické agendy v oblasti energetiky a klimatu. Bude rovněž vyvinuta snaha o přímou interakci s podniky a odvětvovými sdruženími s cílem podpořit větší zapojení soukromého sektoru a tržních řešení pro udržitelné zemědělství a zemědělské podnikání, udržitelnou energetiku, infrastrukturu a sociální odvětví.

III. Další postup

Komise vyzývá spoluzákodárce, aby se návrhy přijatými dnes v souladu s požadavky červnového zasedání Evropské rady, přednostně zabývali. Evropský parlament a Rada se vyzývají, aby posílily a rozšířily EFSI a zahájily realizaci plánu vnějších investic prostřednictvím zřízení EFSD, který by měl začít fungovat co nejdříve, nejpozději však do summitu EU-Afrika, který je plánován na podzim 2017. Komise během jednání podpoří Evropský parlament a Radu a bude pokračovat v dialogu se všemi příslušnými zúčastněnými stranami.

Komise rovněž využije zkušeností s prováděním těchto nástrojů s ohledem na nadcházející diskusi o novém víceletém finančním rámci.